

технологій в усіх сферах життя. Тому сучасні заклади професійної освіти не повинні відриватися від вимог часу і мають використовувати цифрові технології в своїй діяльності.

Створення та функціонування інформаційно-освітнього середовища закладу професійної освіти надає можливість кожному за допомогою нього навчатися, спілкуватися та взаємодіяти з іншими. Робота в такому ІОС потребує відповідної підготовки, необхідності розробки відповідних матеріалів та методики їх використання.

Сьогодні цифрові технології відіграють значну роль в розвитку та підвищенні якості сучасної освіти. Реалізація принципів навчання та визначених вимог до використання в освітньому процесі цифрових технологій сприятиме підвищенню якості підготовки майбутніх кваліфікованих робітників.

Отже, використання цифрових технологій в освітній процесі підготовки майбутніх кваліфікованих робітників істотно прискорює передачу і засвоєння знань, сприяє підвищенню якості навчання, що дає можливість майбутнім фахівцям успішно і швидко адаптуватися в сучасному суспільстві.

Список використаної літератури

1. Гуржій А.М., Пригодій М.А., Липська Л.В., Кононенко А.Г., Зуєва А.Б., Криворот Т.Г., Гуменний О.Д., Гуменна Л.С. Розроблення та використання мережевих навчально-методичних комплексів для підготовки кваліфікованих робітників: навчально-методичний посібник. Житомир: «Полісся», 2020. 238 с.

2. Липська Л.В. Формування професійної компетентності майбутніх кваліфікованих робітників у системі професійно-технічної освіти з використанням інформаційно-освітнього середовища. *Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка.* 2016. № 12. С. 90-96. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvipto_2016_12_12

3. Липська Л.В. Використання SMART-технологій у навчальному процесі професійно-технічних навчальних закладів. URL: <https://jrnls.ivet.edu.ua/index.php/3/article/view/561>

Мандрагеля Володимир Андрійович,
доктор філософських наук, професор,
професор кафедри методики професійної освіти
та соціально-гуманітарних дисциплін
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ У СВІТІ

Кваліфікована робоча сила є найважливішою складовою виробничого процесу і виступає основоположною частиною розвитку людського капіталу в країні. Останній Організація економічного співробітництва та розвитку

визначає як запас знань, навичок та інших особистісних характеристик, втілених у людей, які допомагають їм бути продуктивними. Існує й більш широка дефініція – знання, навички, компетенції та інші властивості, втілені в окремих осіб або групах людей, набуті протягом їхнього життя та використані для виробництва товарів, послуг чи ідей у ринкових умовах [4]. Професійна освіта відіграє роль одного з основних гравців в інвестиціях людського капіталу в країнах і прямо чи опосередковано пов'язується з економічним розвитком, а також технологічним прогресом. Економічний розвиток та технічні вдосконалення неможливо досягти без освіти, і саме ЗП(ПТ)О виробляють ці ресурси.

На ефективність освітнього процесу та його результативність впливають багато чинників: кваліфікація та компетентність науково-педагогічних працівників; інституційна побудова та стан матеріально-технічної бази закладу освіти; якість і зміст навчальних програм; мотивація учнів (студентів, слухачів) на опанування випереджальними знаннями, навичками та вміннями тощо. Значну роль при цьому відіграють глобальні тенденції у сфері професійної освіти.

Сьогодні, коли триває війна в Україні, відбувається кардинальний і широкомасштабний перехід Збройних Сил України на стандарти НАТО, який включає не тільки зміни в організаційній структурі, управлінні військами, але й динамічну модернізацію озброєння, бойової техніки, систем логістики тощо. Легко передбачити у недалекому майбутньому значні інвестиції західних компаній у різноманітні сектори вітчизняної економіки, що вимагатиме підготовки значної кількості висококваліфікованих фахівців. Відтак, перед системою П(ПТ)О постає завдання прискореної її інтеграції до передових світових та європейських стандартів технічної та професійної освіти і тренінгу. Зазначене передбачає якісне покращання підготовки майбутніх фахівців новітніх професій, а також посилену й скоординовану перепідготовку викладачів та майстрів виробничого навчання ЗП(ПТ)О.

Це також вимагає фокусування уваги на питаннях, які до недавнього часу знаходилися на периферії освітнього процесу в Україні. Йдеться про адресну підтримку та добробут студентів, а також педагогів і адміністрацій ЗП(ПТ)О, збільшення участі дівчат та жінок у нетрадиційних курсах, покращання та збільшення масштабів навчання людей з обмеженими можливостями. До цього слід додати необхідність удосконалення профорієнтаційної діяльності, соціального маркетингу, а також сприяння переходу зі школи на закладів П(ПТ)О [3].

Фахівці європейського центру UNEVOC – UNESCO, що знаходиться в Бонні (ФРН), вважають, що однією з головних тенденцій подальшого удосконалення професійної освіти є залучення більш широкого кола зацікавлених сторін щодо визначення нових кваліфікацій та компетентностей (New Qualifications and Competencies – NQC), зокрема неурядових організацій, представників громадянського суспільства, молодіжних організацій, досвідчених і авторитетних експертів [6, с. 9]. Такого висновку вони дійшли в

процесі реалізації проєкту «Поєднання інновацій і навчання в П(ПТ)О» (The Bridging Innovation and Learning in TVET – BILT), що розпочався у липні 2019 р. За його допомогою значно розширені можливості для співпраці та взаємного навчання між Європою, Африкою та країнами АТР. Проєкт доповнює національні розробки для вивчення та підтримки інноваційних, ринково-орієнтованих та привабливих способів навчання та співпраці в П(ПТ)О [1].

Надзвичайно важливу роль при цьому відіграє ієрархія навичок і компетентностей для відповідної професії (спеціалізації). Для цього можуть використовуватися опитування представників ринку праці, напрацювання аналітиків, які досліджують та прогнозують розвиток економіки та праці в контексті ринкових змін. Необхідно також враховувати сигнали, які йдуть від аналізу вакансій, від рекламаних вакансій та від зацікавлених сторін. Це надає можливість більш об'єктивно оцінювати попиту на різні професії та навички [5, с. 12]. Слід також наголосити на нагальній потребі більш тісного взаємозв'язку між мінливими та динамічними пріоритетами навичок та компетенцій в тій чи іншій професії та актуальністю Національних рамок кваліфікацій. У багатьох країнах світу саме секторні або галузеві робочі групи розробляють національні кваліфікації для різних промислових секторів, з відповідним представництвом відповідної галузі, професії або зацікавлені сторони громади.

Очевидною тенденцією, яка стосується не тільки системи П(ПТ)О, але й інших освітнянських рівнів, є потужний розвиток ІКТ та «зеленої» економіки. Професії, що пов'язані з ними, будуть користуватися значним попитом у майбутньому. Вже наприкінці 2019 р. ЄС прийняв свою амбітну Європейську зелену угоду та розпочав її реалізацію, спрямовану на досягнення вуглецевої нейтральності до 2050 р. Для досягнення цієї мети знадобляться дії всіх секторів економіки ЄС, у тому числі: інвестування в екологічно чисті технології; підтримка інноваційної промисловості; запровадження чистіших, дешевших і здоровіших видів приватного та громадського транспорту; декарбонізації енергетичного сектору; забезпечення більшої енергоефективності будівель; співпраця з міжнародними партнерами для покращення глобальних екологічних стандартів [2].

Доволі значущою тенденцією для закладів П(ПТ)О виступає зміцнення зв'язків з промисловістю у розробці та впровадженні навчальних курсів, щоб підготовлені люди могли реалізувати свої прагнення до працевлаштування. І тут на перший план виходять наступні напрями: розробка та перегляд навчальних планів та програм; покращання так званого корпоративного навчання; підвищення ефективності навчання на робочому місці тощо. У сукупності це призведе до покращання кваліфікації наявної робочої сили

Список використаної літератури

1. About BILT. UNEVOC – UNESCO. URL.: <https://unevoc.unesco.org/bilt/About+BILT> (Last accessed: 22.04.2022).
2. EU Green Deal. WECOOP. URL.: <https://wecoop.eu/glossary/green-deal/> (Last accessed: 27.04.2022).

3. Lalithanheera K.A. Strategy and development planning for future ready TVET 8 September 2021 URL: <https://www.ft.lk/columns/Strategy-and-development-planning-for-future-ready-TVET/4-722769> (Last accessed: 27.04.2022).

4. Productivity, human capital and educational policies. OECD. URL.: <https://www.oecd.org/economy/human-capital/> (Last accessed: 28.04.2022).

5. Technical and Vocational Education and Training. Australian Government, Department of Foreign Affairs and Trade. Diplomatic Academy, 2020. 25 p.

6. Trends in New Qualifications and Competencies for TVET. Perspectives of the European UNEVOC Network. UNESCO-UNEVOC International Centre, Bonn, 2020. 66 p.

Маринченко Інна Віталіївна,

кандидат педагогічних наук,

старший викладач кафедри професійної освіти та комп'ютерних технологій

Глухівського національного педагогічного університету

імені Олександра Довженка

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ШВЕЙНІЙ ГАЛУЗІ ТА ФЕШН-ІНДУСТРІЇ

Ідея цифрового одягу з'явилась в результаті формування сучасного погляду на надмірне споживацтво та утилізацію великої кількості не використаних товарів. Так українська дизайнерка Даша Шаповалова вважає, що люди купують надто багато одягу, який викидають або перестають носити, як тільки з'являться в ньому на фото у Facebook чи Instagram. Тому українка запустила перший онлайн-магазин цифрового одягу: в ньому можна купувати для фото і не шкодити природі.

Перша у світі міжнародна платформа Dress-X продає одяг 3D-дизайнерів для створення контенту в соцмережах.

Кілька років тому відкриттям у сфері моди були віртуальні моделі, що набирали тисячі підписників в Instagram та з'являлись в рекламних кампаніях відомих брендів. Але технології розвиваються і зараз можна не тільки роздивлятися цифрових манекенниць, а й самим стати моделями для примірки віртуального одягу.

